

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/172/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113212132
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113212132.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobkyne: P. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, zast. JUDr. Vladimírom Babinom, advokátom so sídlom Hlavná 29, Prešov, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, 040 17 Košice, IČO: 31 690 904, zast. JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom Nĕmcovej 22, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 14C/110/2013-96 zo dňa 29.11.2013 a proti uzneseniu č. k. 14C/110/2013-114 zo dňa 24.01.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie konania zamieťa.

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyni n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

P o t v r d z u j e uznesenie č. k. 14C/110/2013-114 zo dňa 24.01.2014.

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/2741/2012 zo dňa 19.01.2012.

Zamietol návrh na prerušenie konania.

Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 244,36 eur na účet právneho zástupcu žalobkyne v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 52 ods. 1 až 3; 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka, §§ 40 ods. 1; 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, pričom konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobkyňa pri uzatváraní poisťnej zmluvy nebola oboznámená s rozhodcovskou doložkou, teda že v prípade vzniknutých sporov budú tieto riešené cestou rozhodcovského súdu. Právny zástupca žalovaného síce tvrdil, že žalobkyňa mala možnosť osobitné

dojednanie podpísať alebo nepodpísať, avšak z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že žalobkyňa musela zmluvu resp. VPP podpísať na miestach, kde jej to sprostredkovateľka ukázala. Aj keby žalobkyňa mala pred podpisom poisťnej zmluvy možnosť oboznámiť sa so VPP, resp. osobitnými zmluvnými dojednaniami, v rámci ktorých je aj ustanovenie týkajúce sa riešenia sporov a tzv. rozhodcovská doložka, nemohla ovplyvniť obsah týchto zmluvných dojednaní, a z tohto dôvodu rozhodcovskú doložku nemožno považovať za individuálne dojednanú (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), pričom žalovaný ako dodávateľ nepreukázal opak.

Preto sa zmluvné ustanovenia týkajúce sa rozhodcovskej doložky, ktoré ani nie sú súčasťou zmluvy, ale neprehľadných, drobným písmom písaných zmluvných dojednaní resp. VPP nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na uvedené je nesporné, že v rámci rozhodcovského konania boli pri rozhodovaní porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, minimálne ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku, konkrétne ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania, obsahu VPP, ako aj rozhodcovského rozsudku, mal súd prvého stupňa zároveň za to, že v prejednávanej veci bola taktiež porušená zásada rovnosti účastníkov, a to minimálne už pri výbere rozhodcu s poukazom na to, že rozhodcovský súd vytvára podľa potreby od prípadu k prípadu poisťovňa, t.j. žalovaný, bez akejkoľvek možnosti poisníka t.j. žalobkyne ovplyvniť kreovanie tohto orgánu.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 2735/2011 zo dňa 03.04.2012, podľa ktorého sa právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa žalobe vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil.

Vo vzťahu k návrhu žalovaného na prerušenie konania zo dňa 29.11.2013 súd prvého stupňa konštatoval, že nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p.. Predložený nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorý žalovaný pripojil k svojmu procesnému návrhu sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmať ich názory okrem prípadov arbitrárných rozhodnutí, a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej doložky ani nezaoberal.

Ten istý právny záver ako bol prijatý v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo/1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol však vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR napr. 6MCdo/9/2012 zo dňa 16.01.2013 a sp.zn. 6Cdo/3/2013 zo dňa 13.03.2013.

O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie žaloby, účasť na pojednávaní dňa 29.11.2013) každý úkon po 60,07 eur + režijný paušál 3 x 7,81 eur, t.j. spolu 203,64 eur + 20% DPH = 244,36 eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa neobjasnil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil a nesprávne aplikoval zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka bola platná, individuálne dojednaná a v súlade s ňou a stanovenými podmienkami VPP rozhodoval stály rozhodcovský súd. Poistnú zmluvu navrhol uzavrieť tretí subjekt nezávislý od žalovaného, a to výhradný finančný agent, ktorým bol sprostredkovateľ poistenia Y. U., avšak v skutočnosti ju uzavrela jeho manželka J. U.. Z príslušných zákonných noriem upravujúcich sprostredkovateľskú činnosť takýchto finančných agentov vyplýva, že sprostredkovateľ musí splniť zákonnú povinnosť, a to vyhotoviť tzv. záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú žalobkyňa mohla ale nemusela podpísať. Súd prvého stupňa vypočul len žalobkyňu a nevypočul sprostredkovateľa poistenia. Nevysvetlil, prečo nehodnotil záznam sprostredkovateľa poistenia ako dôkaz, ktorým žalovaný preukázal vedomosť žalobkyne o dojednanej rozhodcovskej doložke. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, akým spôsobom sa súd prvého stupňa vysporiadal s týmto dôkazom. Žalovaný rovnako ako žalobkyňa vstupoval do základného poistného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poistného vzťahu boli medzi účastníkmi dojednané. Obdobné poistenie v danej dobe poskytovalo na území Slovenskej republiky 26 poisťovní. Žalobkyňa nebola nútená uzavrieť poistnú zmluvu bez rozmyslu práve so žalovaným a poistnú zmluvu neuzatvárala v tiesni. Všeobecné poistné podmienky, ktoré odovzdal žalobkyňi sprostredkovateľ poistenia, obsahovali úplne na svojom konci jednoznačnú a krátku zrozumiteľnú vetu, ktorá bola umiestnená priamo nad deklaratórnym podpisom žalobkyne o prevzatí VPP. Až po platnom dojednaní poistnej zmluvy nastala fáza dojednanie Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. Osobitný odsek obsahujúci rozhodcovskú doložku je očividne graficky oddelený od samotných VPP miestom na podpis klienta potvrdzujúci prevzatie VPP. Aj samotný názov „Osobitné zmluvné dojednania“ gramaticky a logicky vyjadruje, že sa nejedná o súčasť VPP. Nie je logické, aby žalobkyňa konala v omyle, keď podpisovala poistnú zmluvu alebo prevzatie VPP.

Žalovaný ďalej namietal, že danú vec nie je možné považovať za spotrebiteľský spor, pretože rozhodcovský rozsudok nie je zmluvou. Pokiaľ sa súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní opieral o rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/1/2012 z 21.3.2012, takýto právny záver súdu neobstojí, pretože konajúci sudca vedel, že dovolací súd nerozhodoval v merite veci, pretože dovolanie odmietol pre procesnú neprípustnosť.

Žalovaný v odvolaní poukázal na nález Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 402/2008, II. ÚS 499/2012 z 10.07.2013 a II. ÚS 382/2013 a žiadal, aby súd konanie prerušil vzhľadom na okolnosť, že v konaní pred Ústavným súdom sa zjavne rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto súdne konanie.

Žalovaný ďalej vytýkal prvostupňovému súdu, že neposudzoval hlavný právny vzťah, a to poistný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným a nijako sa nevenoval jeho zániku, pričom zmluva mala trvať do 07.07.2027. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa riadne nezdôvodnil a nevysporiadal sa s argumentmi žalovaného. Rozhodnutie prvostupňového súdu je nepreskúmateľné. Dojednanie rozhodcovskej doložky nemožno hodnotiť ako nekalú podmienku, lebo rozhodcovské konanie je súčasťou legislatívne upraveného procesu. Súd neposudzoval komplexné znenie čl. XV. VPP po predchádzajúcom posúdení osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007, pretože tieto obsahujú hmotnoprávnu dohodu o uzavretí rozhodcovskej doložky.

Podľa žalovaného rozhodcovská doložka bola jednoznačne individuálne dojednaná, a preto je potrebné ju považovať za platný právny úkon oboch strán. Rozhodcovský súd vykonal prvotné konanie v skrátenej forme a so zohľadnením všetkých noriem aplikovateľných aj v rámci ochrany spotrebiteľa. Súd prvého stupňa rozhodol nad rámec žalobného petitu a zmätočne rozhodol o existencii dôvodu uvedeného v ustanovení § 40 ods. 1 písm. h) zákona o rozhodcovskom konaní.

Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie, a predtým, aby odvolacie konanie prerušil do rozhodnutia

Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. II. ÚS 382/2012, pretože v tomto konaní sa po prijatí ústavnej sťažnosti žalovaného rozhoduje o porušení jeho ústavných práv v konaniach, v ktorých sa rieši dôležitá právna otázka, ktorá bude mať podstatný význam pre danú vec a týka sa vecí vedených na Najvyššom súde SR pod č. k. 6Cdo/1/2012 a 5 Cdo 112/2012.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že odvolanie žalovaného je neopodstatnené. Prvostupňový súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre zistenie skutkového stavu a právne posúdenie veci. Súd prvého stupňa sa oboznámil so všetkým dôkazmi, nakoľko sú súčasťou obsahu spisu. Žalobkyňa sa nestotožňuje s tvrdeniami žalovaného o preukázaní individuálne dojednanej rozhodcovskej doložky. Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 odkazujúce na časť XV. VPP, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a so zákonnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka ako aj Zákona o ochrane spotrebiteľa, je absolútne neplatné, ktoré len konštatuje, že toto ustanovenie chápu strany ako rozhodcovskú doložku, pričom už v samotných VPP sa spotrebiteľ bez náležitého vysvetlenia podstaty rozhodcovskej doložky, rozhodcovského konania a s tým spojených rizík vzdáva práva na ochranu svojich práv na všeobecnom súde. Uvedené ju individuálne dojednanú nerobí. Konceptia žalovaným uvádzanej rozhodcovskej doložky nasvedčuje tomu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi. Z obsahu Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 nevyplýva, že ak by ich žalobkyňa nepodpísala, nebolo by ustanovenie čl. XV. VPP platné a ani účinné. Žalobkyni nikto nepovedal, že má možnosť nepodpísať rozhodcovskú doložku a samotná poisťovňa zmluva ostane platná. Žalobkyňa nebola zo strany sprostredkovateľa poistenia náležite poučená o všetkých okolnostiach podstatných pre uzavretie zmluvy a nemala ako vedieť o možnostiach, ktoré žalovaný uvádza až v odvolaní. Aj v prípade, že by nepodpísala Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007, stále by bolo ustanovenie čl. XV. súčasťou VPP ako neoddeliteľnou súčasťou poisťovňovej zmluvy a bez ohľadu na to by sa vopred vzdala svojich práv. Rozhodcovským konaním boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Konaním arbitrážneho súdu bolo porušené ústavné právo žalobkyne na spravodlivý proces. Súd prvého stupňa dospel k správne mu záveru, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný bez akéhokoľvek právneho základu. Rozhodcovská doložka nebola žalobkyňou individuálne dojednaná. Pokiaľ ide o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6 Cdo/1/2012, do rozhodnutia Ústavného súdu SR ide o stále relevantný dôkaz podporujúci tvrdenia žalobkyne.

Na základe uvedeného žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 12.08.2014 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak

tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní (§ 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),

b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,

c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,

d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,

e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,

f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,

g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),

h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo

i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,

j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní).

Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku (§ 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní).

Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolačný súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

K odvolacím námietkam žalovaného odvolačný súd na doplnenie konštatuje:

Účastníci konania uzavreli dňa 16.07.2007 poistnú zmluvu č. 4354990206, predmetom ktorej bolo životné poistenie s obsahom špecifikovaným v predmetnej zmluve.

Pri uzavretí predmetnej poistnej zmluvy žalobkyňa podpísala vyhlásenie, že bola oboznámená so všeobecnými poistnými podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy. Súčasťou všeobecných poistných podmienok sú aj osobitné dojednania č. 01/2007 k zmluve. Podľa týchto osobitných zmluvných dojednaní žalobkyňa so žalovaným, okrem iného, vyjadrili svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV. časti VPP s tým, že toto ustanovenie chápu ako rozhodcovskú doložku.

Osobitné zmluvné dojednania k poistnej zmluve žalobkyňa podpísala v deň podpisu poistnej zmluvy. V deň uzatvorenia poistnej zmluvy bol spísaný aj záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poistným zmluvám. Záznam podpísali žalobkyňa a sprostredkovateľ poistenia.

V záhlaví záznamov okrem iného je uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a všeobecných poistných podmienkach platných od 01.01.2007.

Vychádzajúc z uvedeného odvolačný súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V predmetnej veci je rozhodcovská zmluva predformulovaná na tlačive žalovaného, pričom podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Spotrebiteľ, ak si želá niečo z určitých dôvodov, minimálne sa predpokladá, že vie, prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy neodôvodňuje záver, že žalovaný preukázal osobitné vyjednanie.

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012.)

Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad.

K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvého stupňa neposudzoval komplexne znenie čl. XV. VPP po predchádzajúcom posúdení osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007, pretože práve tieto obsahujú hmotnoprávnu dohodu o uzavretí rozhodcovskej doložky, odvolací súd konštatuje, že nemal najmenší dôvod na to, aby vylúčil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok len kvôli nadpisu, ktorý ani nekorešponduje s presným označením inštitútu „individuálne dojednaného zmluvného ustanovenia“.

K odvolacej námietke žalovaného, že zo znenia rozhodcovskej doložky vyplýva, že bola jednoznačne individuálne dojednaná odvolací súd uvádza, že žalovaný v priebehu konania pred prvostupňovým a ani odvolacím súdom uvedené tvrdenie nepreukázal. Za individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky nemožno považovať podpísanie osobitných zmluvných dojednaní vo formulárovej zmluve.

Zákon charakterizuje spotrebiteľskú zmluvu tak, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania túto charakteristiku spĺňa. Všeobecné poisťné podmienky, ktoré boli pripravené vopred pre veľký počet spotrebiteľov sú súčasťou zmluvy a tieto žalobkyňa ovplyvniť nemohla. Zo znenia rozhodcovskej doložky, obsiahnutej v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok vyplýva, že všetky spory sa mali riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

Takáto rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, lebo je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve (resp. vo VPP) inkorporovaných do takejto zmluvy a nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, pričom vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Pokiaľ ide o ustanovenie zmluvy Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007, odvolací súd má za to, že vyššie uvedené platí aj pre predmetné ustanovenie zmluvy, pretože v tomto ustanovení je opätovne obsiahnutá povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu tak, ako je to uvedené vo Všeobecných poisťných podmienkach.

Zo znenia VPP aj ustanovenia zmluvy Osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 nevyplýva nič iné, len povinnosť žalobkyne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že do poisťného vzťahu so žalobkyňou vstupoval ako s informovaným spotrebiteľom, o čom predkladá ako dôkaz Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, odvolací súd konštatuje, že v predmetnej listine je iba zmienka o možnosti využitia inštitútu rozhodcovského konania bez toho, aby v nej boli náležite objasnené, resp. rozdiely medzi konaním pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom.

K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvého stupňa nevykonal ním navrhovaný dôkaz uvedený žalovaným, a to výsluch sprostredkovateľa poistenia odvolací súd uvádza, že vychádzajúc z ustanovenia § 212 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku by odvolací súd na túto námietku odvolateľa prihliadal len v prípade, ak by išlo o vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. K okolnostiam uzavretia predmetnej poisťnej zmluvy bola vypočutá žalobkyňa a o pravdivosti jej výpovede nevznikla pochybnosť ani v odvolacom konaní. Samotnú skutočnosť, že sprostredkovateľom poistenia nebola poučená o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej doložky a o dôsledkoch riešenia sporu v rozhodcovskom konaní žalobkyňa namietala v konaní pred súdom prvého stupňa a aj v odvolacom konaní.

Z listinných dôkazov predložených účastníkmi konania nepochybne vyplýva záver, že rozhodcovská doložka, od ktorej Arbitrážny súd Košice odvodzoval svoju právomoc rozhodovať vo veci, nebola žalobkyňou individuálne dojednaná. Žalovaný v prvostupňovom a ani v odvolacom konaní neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu, že žalobkyňa bola riadne poučená o dôsledkoch „uzavretia“ rozhodcovskej doložky.

K odvolacej námietke žalovaného, že predmetný spor nemožno považovať za spotrebiteľský, odvolací súd konštatuje, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná, pretože v danom prípade ide nepochybne o spotrebiteľský spor. Vo veci ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a žalobu podala žalobkyňa ako spotrebiteľka.

Nebolo potrebné prihliadať ani na námietku zaujatosti JUDr. Petra Straku, lebo jemu nebola do senátu pridelená predmetná vec a preto vo veci sa nezúčastnil rozhodovacieho procesu.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, v ktorom žalobnému návrhu žalobkyne o zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice vo veci sp. zn. 2C /2741/2012 z 19.01.2012 vyhovel, je správne.

Žalovaný spolu s odvolaním podal návrh na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, a to do ukončenia konania na Ústavnom súde SR vo veci sp. zn. II. ÚS 382/2012 z dôvodu, že na Ústavnom súde SR sa bude prejednávať dôležitá právna otázka súvisiaca s týmto sporom.

Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet (§ 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku).

Z citovaného ustanovenia vyplýva možnosť, nie povinnosť súdu prerušiť konanie za podmienok tam uvedených. Podstatným pre rozhodovanie súdu o tom, či návrhu na prerušenie konania vyhovie, alebo ho preruší, ak dal na takéto konanie podnet, je okolnosť, či v inom prebiehajúcom spore môže byť vyriešená otázka, ktorá má vplyv pre rozhodnutie súdu.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že v obdobnej veci bol úspešný so svojou sťažnosťou na Ústavnom súde SR pod sp. zn. II. ÚS 499/2013, odvolací súd zistil, že hoc sa vo veci Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 382/2013 pred tým istým senátom rieši obdobná vec ako vo veci Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2013, z nálezu Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. II. ÚS 499/2013 zo dňa 10.07.2013 nevyplýva, aby v tomto náleze Ústavný súd SR vyslovil stanovisko k platnosti alebo neplatnosti rozhodcovskej doložky. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval porušenie práv žalovaného, pretože súdy vykonali určitý rozhodujúci dôkaz bez toho, aby dali žalovanému akúkoľvek možnosť sa k nemu vyjadriť.

Preto odvolací súd návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol a rozsudok v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

Uznesením č. k. 14C/110/2013-117 zo dňa 24.01.2014 súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť v lehote 10 dní po právoplatnosti tohto uznesenia súdny poplatok za odvolanie vo výške 331,50 eur podľa položky č. 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že súdny poplatok mal byť stanovený s poukazom na inú položku Sadzobníka súdnych poplatkov. Poukázal pritom na uznesenie Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi vo veci sp. zn. 9C/354/2012, Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 12C/438/2012, na položkou 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov a ustanovenie §§ 6 ods. 2 a 7 ods. 10 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov dôvodiac, že podľa uvedených ustanovení mala byť stanovená výška súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 99,50 eur, pretože ide o konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, kde predmet sporu nie je oceniteľný peniazmi.

Na základe uvedeného žalovaný žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a rozhodnúť o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie vo výške 99,50 eur.

Podľa položky 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriacich prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, z návrhu na začatie konania o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy a o zrušení rozhodcovského rozhodnutia vydaného rozhodcom je vybraný v občianskom súdnom konaní súdny poplatok vo výške 331,50 eur.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov).

Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch).

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch).

V danom prípade vznikla poplatková povinnosť za odvolanie žalovanému ako odvolateľovi v súlade s citovaným ustanovením § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch.

Z odvolania žalovaného nepochybne vyplýva, že ide o odvolanie vo veci samej.

Z doslovného znenia citovaného ustanovenia § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že výška poplatku sa vypočíta buď percentuálne zo základu poplatku, alebo je výška poplatku pevne určená sumou uvedenou v Sadzobníku súdnych poplatkov.

V prejednávanej veci ide o konanie podľa položky č. 3 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov, kde je výška súdneho poplatku určená pevnou sumou vo výške 331,50 eur. To znamená, že v danom prípade sa neuplatní percentuálny výpočet súdneho poplatku zo základu poplatku.

Pokiaľ žalovaný namietal, že súd prvého stupňa mal pri vyrubení súdneho poplatku za odvolanie aplikovať položku 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, pretože v danom prípade má ísť o konanie s neoceniteľným predmetom, odvolací súd v súlade s vyššie uvedeným konštatuje, že táto odvolacia námietka je nedôvodná. Zákon o súdnych poplatkoch vo svojej prílohe - Sadzobníku súdnych poplatkov stanovuje pevnú výšku súdneho poplatku a v súlade s citovaným ustanovením § 6 ods. 2 zákona sa poplatok v takejto výške vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Preto odvolací súd napadnuté uznesenie č. k. 14C/110/2013-114 zo dňa 24.01.2014 v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku. V odvolacom konaní vzniklo úspešnej žalobkyňa právo na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému. Žalobkyňa si však lehote stanovenej

v ustanovení § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku trovy odvolacieho konania nevyčísliła, preto jej ich odvolací súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.